
Тетяна Власенко,
*завідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту,
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

РОЗВИТОК БІОЕНЕРГЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Незалежно від ступеня економічного чи соціального розвитку, суспільство постійно стикається з глобальними викликами, пов'язаними із забезпеченням продовольчої, енергетичної та екологічної безпеки країни. В умовах значної залежності України від імпорту енергоресурсів та наявності значного біомасового потенціалу для виробництва енергії, біоенергетика набуває важливого значення як один із ключових напрямів розвитку відновлюваної енергетики. Проте, на жаль, рівень розвитку біоенергетики в Україні все ще суттєво поступається європейським показникам.

Проблема зміни клімату сьогодні стоїть перед усім людством як один із викликів сьогодення. Масштаб та наслідки даної проблеми настільки важливі, що жодна країна, галузь чи окрема людина не можуть залишатися осторонь. Саме нашому поколінню випала історична відповідальність – переосмислити та перебудувати глобальну економіку в напрямку сталого розвитку, зробивши її кліматично нейтральною. Така

трансформація вимагає рішучих дій, інноваційних рішень і комплексного підходу до питань енергетичної безпеки, екології та збереження природних ресурсів.

Біоенергетика посідає важливе місце серед стратегічних напрямів розвитку сфери відновлюваної енергетики в Україні. Це зумовлено, передусім, критичною залежністю держави від імпортованих енергоносіїв, зокрема природного газу, який тривалий час залишається ключовим джерелом енергопостачання для промисловості, комунального сектору та населення. Така енергетична залежність становить серйозну загрозу для енергетичної безпеки країни, особливо в умовах геополітичної нестабільності та нестабільних цін на світових енергоринках.

Водночас Україна має значний потенціал біомаси, яка може бути ефективно використана для виробництва теплової та електричної енергії. Це створює унікальну можливість для поступового переходу від традиційних джерел енергії до більш сталих і локально доступних. Крім того, біоенергетика відкриває перспективи для її інтеграції в інші сектори економіки, включаючи виробництво електроенергії та біопалив. Розвиток біоенергетики не лише сприяє підвищенню рівня енергетичної незалежності країни, але й створює передумови для зниження шкідливих викидів, диверсифікації джерел енергії та зміцнення економіки регіонів. Переваги розвитку біоенергетики в Україні описано та унаочнено в аналізі громадської спілки розвитку біоенергетики в Україні [1].

Рисунок 1. Потенційні переваги розвитку біоенергетики в Україні*

* Джерело: [1]

У цьому контексті біоенергетика посідає важливе місце як один з ефективних засобів зменшення викидів парникових газів. Використання біомаси як джерела енергії

дозволяє не лише знизити залежність від паливних корисних копалин, а й сприяє збереженню екологічної рівноваги. Це особливо актуально на тлі загострення проблем, пов'язаних із глобальним потеплінням, підвищенням середньорічних температур, порушенням кліматичних режимів та збільшенням частоти екстремальних природних явищ. Біоенергетика як складова «зеленої» енергетики виступає не лише як технологічна альтернатива, а й як шлях до формування нової моделі економіки, в основі якої – відповідальне ставлення до природи та орієнтація на довгострокову стійкість [1].

Підприємства малого та середнього бізнесу в Україні відіграють важливу роль у соціально-економічному розвитку держави, забезпечуючи значну частину зайнятості населення та формуючи суттєвий внесок у валовий внутрішній продукт. Саме цей сектор демонструє гнучкість, здатність до адаптації й інноваційного оновлення, що робить його перспективним напрямком для впровадження сучасних енергетичних рішень. В умовах необхідності енергетичної трансформації та зростаючого значення сталого розвитку країни, розвиток біоенергетичного потенціалу підприємств МСП відкриває нові можливості для підвищення їх енергонезалежності та включення у формування національної енергетичної безпеки.

Інтеграція біоенергетичних технологій на рівні малого та середнього бізнесу дозволяє підприємствам зменшити залежність від паливних корисних копалин, знизити витрати на енергію та зменшити вплив на довкілля. Багато МСП, особливо в аграрному секторі, мають доступ до біомаси місцевого ресурсу, що може бути ефективно використаний для генерації теплової чи електричної енергії [2].

Таким чином, розвиток біоенергетичного потенціалу МСП є важливим елементом екологізації економіки, сприяє створенню нових робочих місць, стимулює розвиток місцевих громад та децентралізації енергетичної системи. Це особливо актуально в умовах необхідності підвищення енергетичної незалежності та забезпечення сталого розвитку України.

Література

1. Біоенергетика в Україні. URL: <https://uabio.org/bioenergy-in-ukraine/> (дата звернення: 15.04.2025).
2. Марушевський Г.Б. «Зелений» бізнес для малих і середніх підприємств. Київ, 2017. 54 с.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ**

**МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**РОЗВИТОК БІОЕНЕРГЕТИЧНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ В СІЛЬСЬКОМУ
ГОСПОДАРСТВІ**

07 - 08 березня 2025 р.

м. Київ

УДК 620.9:63

Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ., 07-08 березня 2025 р.). – К.: Видавництво «Наукова столиця», 2025 – 172 с.

Відповідальний за випуск д. е. н., професор **М. П. Талавира**

Відповідальність за достовірність матеріалів несуть автори.

© Національний університет біоресурсів і
природокористування України, 2025